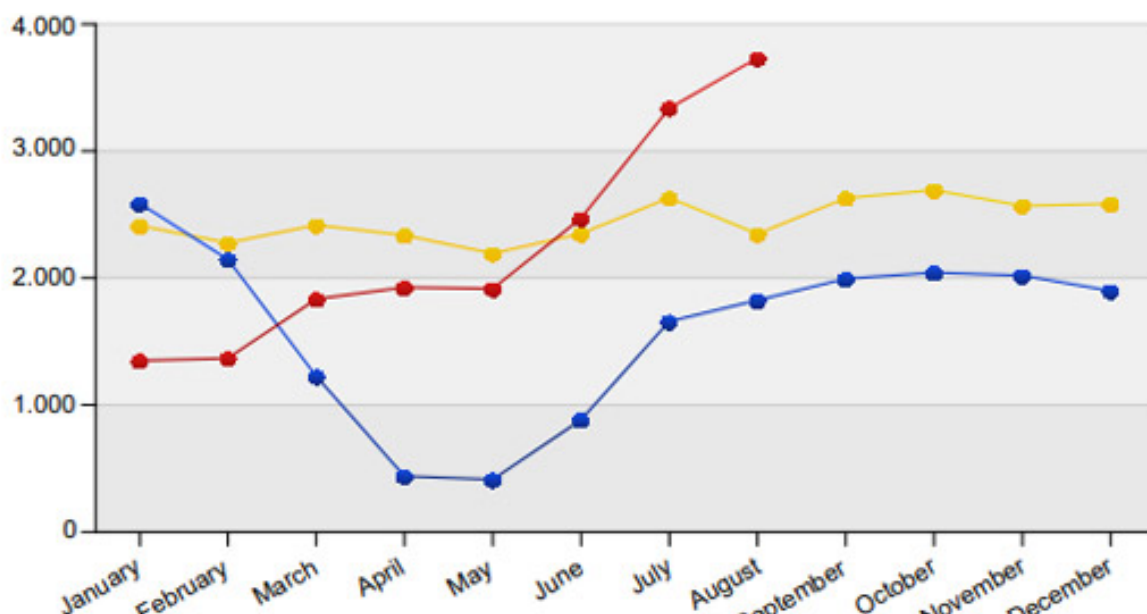

Het aantal asielzoekers vliegt omhoog. Blijft dat zo?

Posted on 13 oktober 2021 by Syp Wynia

Staatssecretaris Ankie Broekers-Knol (VVD) ligt onder vuur omdat ze het aantal potentiële Afghaanse evacuees dat naar Nederland gehaald moest worden optrok tot 100.000. Inmiddels zijn het er eerder 4000, waarvan de helft er al is en de rest nog hier moet zien te komen.

Ondertussen is er een ander probleem: de Nederlandse asielzoekerscentra zitten mudjevol. Het Rode Kruis en andere hulpclubs klagen dat asielzoekers op stoelen moeten slapen en dat er weer tentenkampen nodig zijn. De kwaliteit van de opvang is ondermaats, zo wordt gezegd – en dat zou komen door bezuinigingen.

Hoe komen die AZC's zo vol?

Maar wacht eens even: missen we niet iets? Hoe komen die asielzoekerscentra zo vol, waarom moet het COA overal nieuwe opvang zien te vinden (en dan niet voor de 'Nederlandse' Afghanen, maar voor de 'gewone' asielzoekers, vooral uit andere landen)? En waarom horen we nu wel over het tekort aan plaatsen in de AZC's en

een paar maanden geleden niet?

Daar is maar één verklaring voor, waar kennelijk weinigen in zijn geïnteresseerd. En dat antwoord luidt: Nederland wordt sinds de afgelopen zomer plotseling weer overlopen door asielzoekers. De aantallen zijn nog nooit zo hoog geweest sinds de asielzoekerscrisis van 2015-2016, zo'n vijf jaar geleden.

Hier zijn de cijfers

De eerste helft van het jaar kwamen er 300 à 500 asielzoekers per week naar Nederland. In dat getal zit van alles: eerste asielvragen, herhaalde asielvragen, hervestiging, wat niet al. Het zijn appels en peren, maar het gaat om de trend. En die luidt dat het weekcijfer in de zomer plotseling verdubbelde naar zo'n 800, 900. En vanaf eind september steeg het verder, naar 1100 à 1300 per week. Op jaarbasis komen we dan in de buurt van de asielinstroom van 2015. Toen bedroeg het jaarcijfer zoals dat wordt bijgehouden door het Europese statistiekbureau Eurostat 43.035. En 2015, dat wil niemand meer.

Premier Mark Rutte vindt het nog steeds zijn grootste prestatie dat hij er in maart 2016 samen met bondskanselier Angela Merkel in slaagde de Turkse president Erdogan met veel geld en nog meer mooie woorden zo ver te krijgen om zijn asielzoekers thuis te houden. Waarbij niet vergeten moet worden dat Oost-Europese regeringsleiders die hier vaak niet populair zijn minstens zo'n groot aandeel leverden door hun grenzen dicht te spijkeren.

De hoogste instroom sinds de asielcrisis

Nog wat cijfers: volgens de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kwamen er in augustus van dit jaar 2755 asielaanvragen binnen in Nederland, plus 770 nareizigers. Dat was een sterke groei in vergelijking met de voorgaande maanden (zo'n 1000 asielvragen per maand), het zijn de hoogste sinds het voorjaar van 2016. Maar de groei stakte niet. Inmiddels gaat het aantal asielvragen in de richting van de 5000 per maand.

Goed, het duurt nog maar kort en misschien zijn er geen nieuwe Turkijedeals nodig om de nieuwe, ontluikende crisis te bezweren. Maar dan moet je wel weten waar de aanzwellende stroom asielzoekers naar Nederland vandaan komt. En: is het alleen een Nederlands probleem, of heeft de hele Europese Unie – onze buurlanden in het bijzonder – er last van? Wat te doen?

Gelukkig hebben VVD en D66 afgelopen zomer alvast de basis gelegd voor hun aanstaande regeerakkoord en zijn ze niet om het thema asiel en (overige) immigratie heengelopen. 'Migratie begint bij een nuchtere en realistische benadering gebaseerd op feiten,' schreven Rutte en Kaag deze zomer. Dat is winst, want tot dusver waren de meeste Haagse politici als het om deze thema's gaat doorgaans meer geïnteresseerd in sentimenten, dan in feiten.

De woordvoerder weet het niet of zegt het niet

Ik meldde mij dus bij een van de woordvoerders van staatssecretaris Ankie Broekers-Knol. Met twee simpele vragen: hoe is die aanzwellende asielstroom naar Nederland te verklaren en heeft de hele EU daar last van of alleen wij? De woordvoerder van de staatssecretaris deed wat teveel van zijn collega's doen: kluitje in het riet. Hij verwees naar rapporten die ik al kende. Het laatste analyserende rapport houdt op in juli en toen moest de grote stroom – met al die problemen tot gevolg – nog beginnen. Nee, daar konden ze niet aan beginnen, om voortdurend tussendoor nieuwe cijfers te gaan zitten bekijken. En als ik wilde weten hoe het elders in de EU was, moest ik daar maar heen bellen.

Kennelijk zijn ze bij het ministerie van Justitie en Veiligheid al wel zo ver dat ze zien dat er zich de afgelopen maanden veel asielzoekers in Nederland meldden, maar hebben ze zich nog niet afgevraagd hoe dat komt, of dat zo blijft, of dat als een natuurverschijnsel moet worden beschouwd of dat er wat aan moet gebeuren. Of althans: ze zijn nog niet zo ver om u en mij daarover in te lichten.

Vluchtelingenwerk heeft wel een idee

Gelukkig is daar Vluchtelingenwerk Nederland, waar de ontvangst een stuk prettiger bleek. Daar zijn ze er ook nog niet uit, waar de snelle groei van het aantal asielzoekers aan te wijten is, maar ze hebben wel een aannemelijke verklaring, en die heet Corona.

Zoals vorig jaar het aantal asielaanvragen door allerlei grensbelemmeringen, vliegbelemmeringen en uitgevallen ambassades (voor visa) sterk is gedaald, zo lijkt er, nu die Corona-belemmeringen worden teruggedraaid, een inhaalvraag op gang te zijn gekomen. 'En misschien hebben mensensmokkelaars ook nieuwe mogelijkheden gevonden.'

Ook het aantal gezinsherenigers dat zich meldt is sterk gestegen en dat zou de zelfde verklaring kunnen hebben. Dat het vooral om een inhaalvraag gaat, zou ook kunnen blijken uit het feit dat de instroom vergelijkbaar is met die van de afgelopen jaren: Syriërs, Afghanen, Somaliërs en Eritreeërs – maar niet bijzonder veel extra Afghanen, terwijl daar toch een extra uitstroom op gang lijkt gekomen.

Piek of trend?

Bij Vluchtelingenwerk zijn ze geneigd het als een inhaalslag en daarmee als 'een piekje' te beschouwen, maar zeker zijn ze er niet van of het als een piek of een trend moet worden gezien. Dat is dus de hamvraag. Niet alleen voor Vluchtelingenwerk en de rest van Nederland, maar ook voor Ankie Broekers-Knol, Mark Rutte en hun medewerkers.

Krijgt Nederland te maken met een nieuwe asielzoekerscrisis? Is die al begonnen? En gaat die vanzelf over? Wordt het nog massaler als er een extra Afghaanse stroom bijkomt? Een 'nuchtere en realistische benadering gebaseerd op feiten' is gewenst – ik zeg het Rutte en Kaag na. Waar zijn de feiten?

Wynia's Week brengt onafhankelijke, ongebonden journalistiek. Steunt u deze broodnodige berichtgeving? **Doneren aan Wynia's Week kan [HIER](#)**.
Hartelijk dank!